

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körut 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.
Egyes szám ára — — — 2 korona.

Budapest, 1920.

I. évfolyam. 11. szám.

Vasárnap, december 19.

Isten uja.

(s.) Azt szokták mondani, hogy az Isten ujját senki sem kerüli ki, aki az igazság ellen vét. Népmondák beszélnek hatalmas emberekről, akik valami rettenetes erőszak árán aranyhoz és gazdagsághoz jutottak, de soruk mégis a nyomorult pusztulás lett. Győztes hadvezérek diadalmas pályáját bukás tőri ketté, ha nincs előtük Isten és igazság. Napoleon hiába győzre le egész

Európát, a tél hidege verte ki kezéből a fegyvert s Szent Ilona-szigetén hitvány rab módjára pusztult el. Népek és államok is így járnak, ha igazság helyett erőszakra építik hatalmukat. Egy időre elnyomhatja az erősebb állam a másikat, de végül mégis az igazság győz, mert — van Isten s a történelem ítélőszéke elé kerül a leghatalmasabb is.

A párisi békeszerződés a világtörténelem legdurvább erőszaka. Nincs benne igazság egy szemernyi

A német repülőgépek temetője.

A Johannisthal-i repülőtér, ahol a békeszerződés értelmében a német repülőgépeket el kell pusztítani.

Abczi leányok.

Turai küldöttség.

A Falu Szövetség hatvani kiállítása.

1. Patacsi Dénes államtitkár. Kálmán István képviselő.

sem. Ellenségeink kihasználták összeomlásunkat. Jöttek a sebesültrablók s mikor belső férgeink marásai folytán összeestünk, szétépték hazánk testét. S mi nem nyultunk újhól fegyverhez, hanem az isteni igazságszolgáltatásra bízunk igaz ügyünket. Aláírtuk az erőszak «béke-aktáját», mert tudtuk úgyis, hogy az magában semmisül meg. A Gondviselésre bízunk igaz ügyünk jobbrafordítását. Tudtuk, hogy aki ellene vét, az büntető kezét el nem kerüli. f

Amire számítottunk, mintha elkövetkeznék már. Baj van a három szomszédállam mindegyikében. Bukarestben bombát dobtak a felsőház ülésterembe s egy oláh főpapot és egy oláh minisztert megölt a robbanás, míg többet halálra sebesített. Ep Radu püspök az egyik áldozat, akit Rómába küldtek, hogy az erdélyi magyar püspökségek ellen dolgozzék. A bombamerénylet a forrongás következménye, mely Romániát összeomlással fenyegeti.

Csehország fővárosában vad kommunista csapatok vívnak véres csatákat a cseh katonasággal. Judás-állam katonái gyáván viselkednek a fegyveres kommunistákkal szemben is. A magyar felvidéken kiujultak a zavarok s ettől recseg az egész gilisztaország. A metyely pusztítja Prágát; hogyan tarthatná igájában a német, magyar és tót többséget?!

Zágrábban a horvátok kikiáltották a szerbektől független köztársaságot s szembeszállnak a királygyilkosok poroszloíval.

Románia, Csehország és Jugoszlávia megkötötte a véd- és dacsövetséget. Kis-ántátnak nevezték el. De hiába minden erőlködés. Az Isten ujjá már jelentkezik.

Csak most legyen eszünk: tartsunk még ki és tartunk össze. Kálváriánk nehéz, de föltámadás lesz a vége.

Budapest, december 18.

NEM REKVIÁLNAK. December 15-én letelt a második batáridő is a búza- és rozsfelesleg önkéntes fölajánlására. Sajnos, csak néhány megye felelt meg a várakozásnak, míg a többi nem. Nem gyűlt össze annyi gabona, hogy abból a jövő termésig méltányos áron el lehetne látni a reászorultakat. Februárig van csak liszt a közéletmezésre. Kétlő között kellett választani: éhségforradalom vagy rekvirálás. Az éhes emberekkel szemben hiába szögezne szuronyokat az állam. Rekvirálás a másik módzat. Hogy az ország vezetői s a földművesnép képviselői mennyire szívükön hordják e nehéz helyzeiben a termelő falusi nép érde-

keit is, bizonyítja, hogy — mégis elejtették a rekvirálás tervét. Nem lesz rekvirálás. Az egyes községek belátására és becsületére bízzák a dolgot. Mindenütt vegyes bizottság alakul, melyben az ellátatlanok, a kisgazdák, a nagyobb gazdák és a hatóság lesznek képviselve. Ez a bizottság állapítja meg, mennyit tudnak átadni emelt áron gabonát az egyes termelők az adógabonán fölül. A közbékét csak így lehet megmenteni. S így lehet fenntartani a rendet is, hogy aztán a jövő termésre szabadforgalom legyen.

*

KÉT NÉV. Szinte kár egymás mellé írni: Szentiványi és Linder. Az első a prágai cseh nemzetgyűlésen balátraszántan kelt az elnyomott felvidéki magyarság védelmére. A cseh parlamentben tiltakozott Magyarország földarabolása ellen. Ez Szentiványi József, a gömői földművelők vezére. Régi magyar család dicső sarja. Vesse emlékébe minden jó magyar ember s lanítsa fiát e név tisztelére. A másik — Linder — magyar területen gaz bazarulást követelt el. Baranyát a szerbeknek eladta. A szerb kormánnyal szövetséget kötött a magyar baza ellen. Még a párisi béke is visszaadta Baranyát s ez a gazember a pécsi kommunistákkal elárulta legszebb megyénket. Még hozzá Baranya egész gabonakészletét eladta a fegyveres segítségért Belgrádnak. A szerencsétlen baranyai falusi néptől minden gabonáját elviteli ingyen a szerbeknek. Linder Béla ez, aki Károlyi Mihály cinkostársa volt. Ez forradalmár, a kommunisták barátja. Az, Szentiványi József, nemzeti hős, a forradalom alatt a földművespárt elnöke volt. Ne feledjük ezt a két nevet, hogy még unokáinknak is lelkére köthessük: a bazafiakra hallgassanak, ne a forradalmárookra.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Megalakul az új kormány.

A tíz napig tartó kormányválság most ért véget. A kormányzó

Teleki Pál grófot miniszterelnöknek jelölte ki.

Az új miniszterelnök nyomban hozzáfogott a kormány megalakításához.

Külügyminiszter: Gratz Gusztáv
 Kereskedelemügyi: Rubinek Gyula
 Földművelésügyi: Nagyatádi Szabó István
 Igazságügyi: Tomcsányi Vilmos Pál
 Pénzügy: Hegedüs Lóránt

lesz. A belügyminiszteri, honvédelmi miniszteri és kultuszminiszteri tárcákra több jelölt neve került forgalomba, de lapunk zártakor még nem történt végleges döntés. Valószínű, hogy a politikai államtitkárságokat megszüntetik.

A válság idején Teleki Pál gróf tárgyalásokat folytatott a gabonaellátás dolgában, továbbá pénzügyi, gazdasági és katonai ügyekben is. Ezeket a tárgyalásokon sikerült minden tekintetben megegyezésre jutni.

Az újonnan alakuló kormány legközelebb bemutatkozik a nemzetgyűlésen. A karácsonyi szünet előtt le-tárgyalják a költségvetési felhatalmazásról, továbbá a földgáz és ásványolajról szóló javaslatokat. A nemzetgyűlés ezután hosszabb szünetre megy és a kormány ezalatt a gazdasági és kereskedelmi szerződéseket készíti elő.

Választás a sárbogárdi kerületben.

A sárbogárdi kerületben megtartott pótválasztáson 1154 szótöbbséggel Czeglédy Endre dr.-t, a kormányzópárt hivatalos jelöltjét választották meg nemzetgyűlési képviselőnek.

AMBRUS BÁTÝÁM NYULACSKÁI.

ELBESZÉLÉS.

Irta Somlay Károly.

Csesznik Ambrus számtanácsos három dologról nevezetes a mi városkánkban: 1. olyan nagyfokú myopiában szenved, hogy kettős-domború pápaszeme segítségével sem lát az orra végéig; 2. öneki van a megyénkben a leghosszabb orra és 3. a nyulgerincet tartja a pecsenyék pecsenyéjének.

Rövidlátásából és orrának hosszúságából kifolyóan, egyszer majdnem katasztrófa érte Ambrus bátyámat. Füstölt kolbászt evett és tányérjára hajolva, csak egy hajszálon mulott, hogy kolbász helyett nem az orrát metszette el a késsel.

A nyulgerincet kedvelvén, természetesen felcsapott vadászni. Fácántóllas gráci kalap, agancsgombos lódenkabát, buggyos térdnadrag, teveszór harisnyaszárral, olajba áztatott bagariacipők, hátizsák, meg egy duplacsövű mákszóró volt a staffirungja, mikor vasárnaponként ki szokott rándulni a területre.

Ha a pesti parlamentpalotát dobták volna fel előtte a levegőbe, talán még abbar sem tett volna kárt a duplacsövűvel. Hát a szaladó nyuszit hogyan sörételte volna tomporon?

Nyulgerinc tehát csak akkor került Ambrus bátyáméknál az asztalra, mikor a felesége a konyhapénzből hónaponként egyszer nyulat vett a piacon.

A multkoriban is a reggeli kávénál épen a nyulgerinc volt a családi tanácskozás tárgya.

— Csillagomadta, maholnap elmulik a

A Falu Szövetség hatvani kiállítása.
 Pásztóiak küldöttsége.

vadászati idény és még nem ettünk nyulat — sóhajtott, ölbe ejtett kézzel Ambrus bátyánk.

Málsai néni egy szóval se válaszolt a panaszt megjegyzésre. Átment a kis benyilóba és összeszámolta a megtakarított konyhapénzt. Épen húsz korona volt a sperelyben.

— Ezért a pénzért kapok akár két nyulat is, — motyogta Málsai néni, aztán felöltözött és elment a piacra.

Ambrus bátyámék leánya, Piroska, — aki geometriát tanít a polgári iskolában — szintén jelen volt a reggelenél, következőképpen ő is hallotta Ambrus bátyám jere-midáját. Én is ott ültem a kékabroszos asztalnál és mivel nincsenek hallásbeli defektusaim, nekem is tudomásul kellett vennem, hogy Ambrus bácsinak spékes nyulgerincre sajog az agyara.

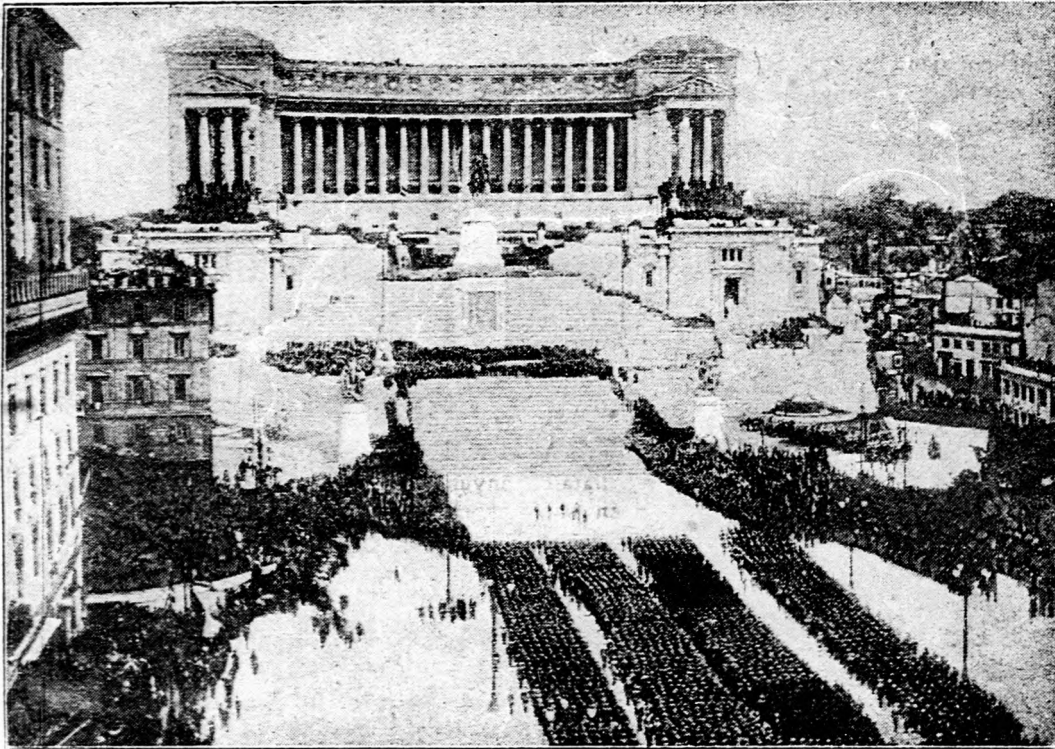
A reggeli után Ambrus bátyám elment a hivatalba. Piroska a polgáriba; én meg a piac felé indultam.

Alig érek oda, hát látom ám, hogy az Orbán-torony tövében vagy ötven nyul fekszik a gyékényen.

A Falu Szövetség hatvani kiállítása.

Rubinek Gyuláné üdvözlése. 1. Rubinek Gyuláné. 2. Rubinek Gyula, kereskedelmi miniszter. 3. Sokorópátkai Szabó István, kispap. 4. Hatvány Andor, a kiállítás védnöke. 5. Marschall Ferenc, a Falu Szövetség igazgatója.

A háborúban elesett olasz katonák emlékünnepele Rómában.

Most az egyszer meglepem a bátyámékat, gondoltam és két szép nyulat kiválasztva, a zsákmánnyal siettem hazafelé.

— Tegye be a konyhára ezt a két nyulat, — mondtam Borcsunak a szakácsnének. — De nem kell elárulni, hogy ki hozta őket.

Amint jövök ki az előszobából, Málcsi nénémmel találkozom a folyosón.

— No, vettem az öregemnek nyulat, — mondja örömmel a néni és mosolyogva lóbálja kezében a két nyulat, amit az egyik fűszerkereskedőnél vásárolt harminc koronáért.

Majd megpukkadtam a nevetéstől. Nem is tudtam egy szót se szólani, csak röhögtem és otthagytam Málcsi nénit a folyosón a két nyúllal. Ő nyilván azt gondolta, hogy bizonyosan pillanatnyi elmezavar vett rajtam erőt, mert szánakozóan nézett utánam.

A nevetés okát csak akkor tudhatta meg, mikor a konyhába lépve, ott találta az asztal alsó lapján az én két nyulamat.

No, ez még nem lett volna nagy baj. Egy öt tagból álló családnál utóvégre előbb vagy utóbb elfogy a négy nyúl.

A tulajdonképeni kalamajkát Piroska idézte elő.

Piroska tudniillik tíz óra után csak jön ám haza. Egy vén hordár csoszog utána. A hordár kezében egy-egy nyúl.

— Piroska, az Istenért, csak nem vettél te is nyulat? — kiáltja Málcsi néni és gyűlöletes pillantással méri végig a hordárt és a két nyulat.

— De bizony nyulat vettem mamám, — mondja Piroska. — Egy kis örömet akarok okozni a papának. Kicsit drága volt ugyan a két nyúl, de majd kispórolom az árát a cukrászon.

— Aztán mennyibe került az a két izé? — förmed Málcsi néni a Piroskára.

— Húsz koronát adtam darabjéért. De nem saj-

nálom a pénzt, legalább egyszer jóllakik a papa nyúllal.

— Hát most csak ugyan jóllakhatik... Ide nézzél, szerencsétlen! Én is vettem kettőt, a Náci is vett kettőt, te is vettél kettőt. Eddig már hárman kiadtunk nyúlra legalább száz koronát, — nyöszörgött Málcsi néni és majdnem sírva fakadt.

Ő azonban vajszivű asszonyiség lévén, megbékült. Hanem bezzeg a szakácsné, a Borcsu!

— Tüstént kiállok a helybül, naccsága, — rikoltozott a szakácsné és a spárherd mellé dobta a melleskötényét. — Nincsen az a pénz, amiért én hat nyulat megnyuzzak, kibélezzek és szétvagdoszak. Aztán egy hétfig nyulat enni! Olyan nincs a fisonyérban!

Málcsi néni és Piroska minden ékesszólóképességüket kimerítették, hogy Borcsut lecsöndesítsék; de a felbőszült csak dúlt-fult és ki tudja, mi történik, ha a posta csomagkézbesítője nem csenget az előszoba ajtaján.

— Egy nyulat küldtek a naccságáéknak Aszalórol. Tessék a szállítólevelet aláírni, — mondta a postás.

— Ember, elmenjen innen azzal a nyúllal, ha azt nem akarja, hogy a két szemét kikaparjam! — rikkantotta Málcsi néni kékre-zöldre válva és becsapta a postás előtt az ajtót.

Hanem a postásnak is van magához való esze: ráakasztotta az ajtókilincsre a nyulat és ment a dolgára.

Most már a matezis szigorú törvényei szerint hét nyúl holtteteme várta sorsát a Csesznik-család otthonában.

Hogy mit művelt a konyhán a három nő, Málcsi néni, Piroska és a megvadult Borcsu: azt voltaképpen tudni nem lehet. Hogy nem ment a dolguk simán, abból lehetett következtetni, hogy időközönként tányér csörömpölése és láрма, sírás hallatszott ki a folyosóra.

A felfordult állapotnak csak a déli harangszó vetette végüket.

Délben hazajött Ambrus bácsi. Gömbölyű orcával, büszkén totyogott a folyosón és egy papírba göngyölt hosszú csomagot tartott a jobb karján.

— Mit hoztál Amrika? — kérdezte tőle kisírt szemmel Málcsi néni.

— Találd ki angyalom — felelte titkolózva Ambrus bácsi.

— Talán egy vég selyem?

— Nem. A selyemnél is többet ér, amit én hoztam.

— Egy süveg cukor?

— Ki vesz cukrot, mikor nyulat is vehet az ember?

— Jézus segélj! Nyulat vettél Ambrus?

— Nagyon olcsón jutottam hozzája. Potom áron. Tizenöt kroncsiért vettem az Orbán-torony mellett egy földmivestől.

— Végem van! Orvost! Orvost! — hörögte Málcsi néni és Ieroskadit a szönyegre.

Ambrus bátyám másnap nekem ajándékozta a vadász-kosztümjét és a duplacsövű mákszórót. Azt mondta, hogy többé nem megyen vadászni. Élő nyulat se akar többé látni, annál kevésbbé holtat.

Málcsi nénémet előntötte szegényt az epe. Két hétig feküdt betegen. Azóta ki se szabad előtte ejteni ezt az ártatlan szócskát: *nyúl*.

MEZŐGAZDASÁG

Létesítsünk szövetkezeti legelőket növendékállatok számára. írta Wellmann Oszkár dr.

Azt hiszem nem szorul bővebb megokolásra, hogy a legelőjárás igen előnyös a fiatal állatok fejlődésére. A szabad, friss levegőn való mozgás, az éltető nap-sugár jótékonyan hat az állatok egészségére és fokozza azok ellenállóképességét a betegségekkel szemben. De nemcsak egészségi, hanem gazdasági nézőpontból is előnyös a legeltetés, mert az állattartást olcsóvá teszi.

Mindnyájan tudjuk, hogy a kishirtokosnak alkalmas legelőterület híján nagy nehézségekkel kell megküzdenie a csikók és borjúk felnevelésénél. A közép- és nagybirtokosnak e tekintetben könnyebb sora van, mert kijáráthatja állatait. —

A kishirtokosnak azonban az rendszerint nem áll módjában, mert a többnyire távol fekvő, kopár községi legelőkkel a kifejlődött állatoknak is elég megbirkózni; azokra növendékjószágot nem lehet kihajtani, mert az nem tudna ott megélni.

Ha az ember külföldön jár, irigykedve szemléli a kitünő karban tartott szövetkezeti legelőket, melyekre a kiscgazda tavasszal kihajtja növendékállatait, hogy a legeltetés ideje alatt állandóan kinnhagyva, ősszel a jól kitagosodott állatokat téli istállóztatásra átvegye.

Az ilyen szövetkezeti legelőket olyanformán létesítik, hogy pl. 100—150 kiscgazda összeáll és szövetkezeti alapon birtokot vásárol vagy földet bérel. A földet azután földszántják és fűmag vetésével finom legelőt létesítenek rajta, melyet kellőképen berendez-

nek (kerítés, nyári akol, kút stb.). A szükséges pénzt úgy szokták előteremteni, hogy mindegyik gazda üzletrészt jegyez és szükség esetén előnyös kölcsönt vesznek fel. A pásztor és a legelő karbantartásának költségeit pedig a kihajtott állatokért fizetett legelőpénzből fedezik.

A külföldi tapasztalás szerint a szövetkezeti legelők fejlesztik az állattenyésztést, szaporítják az állatlétszámot, továbbá a kiscgazda állattenyésztését kényelmessé és olcsóvá teszik. A szövetkezeti legelő mentesíti ugyanis a kiscgazdát a legeltetés idejében a növendékállatok ellátásának gondjaitól, erre pedig a nyári nagy dolog idejében nagy szükség van. Az istállózott állatok gondozását a jóra való gazda előszeretettel és szívesen végzi, mert télen van reáérő ideje.

Mint hogy a szövetkezeti növendékállatlegelők igen alkalmasak a közös állattenyésztés fejlesztésére és mivel az állatállományunknak több mint $\frac{3}{4}$ -része a kiscgazdák kezén van, ennek folytán felhívjuk a földművelésügyi kormány figyelmét ezen nagy horderejű kérdésre. A földbirtokreformnak ezt az ügyet is fel kell karolnia. Kívánatos, hogy a szövetkezeti legelők létesítése erkölcsi és olcsó kölcsön nyújtásával anyagi támogatásban részesüljön.

MŰTRÁGYA VÉRBŐL. A vérből úgy készítenek műtrágyát, hogy megalvadás után a lepényről leöntik a vérsavót és a lepényhez 4—5% mennyiségű oltatlan meszet, majd pedig felitató anyaggal tőzegport, fűrészpport, cserport stb. kevernek. A felitató anyaggal nem kevert, száraz vér 10—12% nitrogént, 1·2% foszforsavat tartalmaz s így értékes trágya.

Lovat operálnak.

Az állatorvosi sebészet nagy haladásáról tanuskodik ez a kép. Az operálandó ló megfelelő asztalra van döntve s megkötözve, hogy az állatorvosi műszereivel háborítatlanul dolgozhasson.

A nemesített vetőmagvakról.

Irta Bittera Miklós dr.

A földművelési kormány gondoskodása folytán sok gazdatársunk jutott nemesített búzavetőmághoz. Nagy azoknak a száma, akik az idén először voltak abban a helyzetben, hogy nemesített magot vethettek. Bizonyára sok olyan gazda akadt, aki a megérkezett vetőmagot megnézve, azt gondolta magában, hogy látott ő már ennél különbet is! Az óvatosabb ember nem mondott zsákban lévő vetőmagról ítéletet, hanem úgy gondolkodott, hogy «majd megmutatja a jövő aratás, hogy mit ér.»

Van bizony, még pedig sok előnye a nemesített vetőmag elvetésének. Sokszor bebizonyosodott már, hogy

Bika tábori öltözetben.

Délafrikában így védik a marhákat a legyek halálos csipései ellen.

2—3 mázsával többet is arattak utána egy holdról. De azért elhibázott gazdálkodás volna kiadni a drága pénzt jó vetőmagért és azt rosszul munkált, kiélt földbe elvetni. Hiába vesz valaki jó, nemesvérű lovat, ha azt hideg istállóban tartja, nem ápolja, nem gondozza — sohasem látja hasznát a kiadott pénzének. Ugyanígy nem lesz megelégedve a nemesített vetőmaggal sem az a gazda, aki azt, évek óta nem trágyázott, 2—3 ujjnyira feltúrt, elgazosodott földbe veti el.

Lássuk azonban, hogyan jöttek létre azok a «nemesített búzák?»

A nemesítők munkája azzal indult meg, hogy aratáskor a búzatábláról összeszedtek sok szép, korán megérett búzatövet. Ezeket azután gondosan megvizsgálták. Kiválogatták közülök azokat, amelyek nem túlsok hajtást növesztettek, de nem is keveset. A sok hajtási tö ugyan több kalászt terem, de ezeket nem tudja jól táplálni, azok egy része csenevész marad. Az 1—2 szarát hajtó tövön meg kevés kalász fog fejlődni, kicsi lesz a termés. A középúton haladva, a 3—4 kalászt termő töveket fogja csupán meghagyni, így elég is, szép is lesz a mag. A következő munka a rozsdás tövek kiválogatása. Ha egymásmellé rakva jól megnézzük a kiszedett búzatöveket, azt fogjuk látni, hogy az egyik jobban fogott a rozsdá, a másikon kevésbé. Az erősen rozsdás tövet ezért a nemesítő félredobja. Azután a szalmára kerül a

sor. Gyengeszalmájú búza hamar megdül, megszorul; azért csupán az elég erős szalmájú töveket tartja meg. Most kerül a sor a kalász megvizsgálására. A megfelelőnek talált tövek szép kalászeit kirakják egymásmellé, a silányakat félreteszik. Csak az olyan kalászt tartják meg, amelyik szép, tömött, nem elhegyesedő és amelyikben egymás mellett legalább 3 kifejlődött szem áll.

Mindezek a tulajdonságok nagyon fontosak, mert ezek teszik lehetővé a nagy és biztos termést. Azonban fontos az, hogy mennyire öröklök az utódok ezeket. Ezért a kiválogatott kalászokat megszámozva külön-külön szemenkint vetik el. Innen van a nemesített búzák száma. Az első, második, harmadik évi aratáskor ugyanolyan szigorúan megvizsgálják minden egyes ilyen családot, mint az első esztendőben a kiválogatáskor. Amelyik a kívánt jó tulajdonságokkal nem bír, azt tovább nem termesztik — *kiselejtezik*. Ezer meg ezer kalász termését így évről-évre vizsgálva és a jóból is csak a legjobbat választva ki, végre csak egynéhány marad. Ezek azután fagy- és rozsdáálló, koránérők, meg nem dülők lesznek.

A próbát kiállott családokat azután nagyban termesztik különböző talajú, más-más vidéken fekvő gazdaságokban. Így találják meg minden vidékre a *legmegfelelőbb* fajtaváltozatot.

Látnivaló ebből az, hogy olyan nemesített búza, amelyik minden vidékre egyaránt jó lenne, nincsen. Más fajta való az agyagos, más a vályogos földbe, más az olyan vidékre, ahol nyáron is lehet esőre számítani, megint más oda, ahol májustól szeptemberig rendszeren nincs eső és a rekkenő nyári hőségben a szem megszorulásától kell félni.

Mindezek a fajtaváltozatok, keverve ugyan, de megvannak a magyar búzában. A nemesítő munkája az, hogy szétválogassa őket.

A magyar búza lisztjének *hítinő minősége világszerte híres*. Ezen nincs is mit változtatni, de azért javítani való elég akad rajta. Keveset terem, megdülésnek ki van téve, a rozsdá erősen bántja. Ezen iparkodik a nemesítő segíteni s így jöttek létre az árpádhalmi, bánkúti, hatvani, diószegi stb. nemesített magyar búzák.

A DOHÁNYTERMESZTÉS BEJELENTÉSE. Aki a kincstár részére dohányt akar termeszteni, annak december hó végéig kell beadni a községi elöljáróságnál a dohánytermelési ivateket.

KÁRTÉRÍTÉS ELREKVIRÁLT SERTÉSEKÉRT. A földművelésügyi miniszterium azokat a birtokosokat, akiktől a kommunisták sertéseket rekviráltak el, vagy az előnyomuló román csapatok elől felhoztak Budapestre, vagy a nagytétényi hízaldába szállítottak, hogy amennyiben a földművelésügyi miniszteriumtól vagy az Országos Sertésforgalmi Irodától eddig még kártérítést nem kaptak, igényüket a földművelésügyi miniszterium IV/4. ügyosztályának (II. emelet 208. sz.) legkésőbb 1921. évi március hó 1-ig jelentsék be, mert ezen a határidőn túl kártérítésre igényt nem tarthatnak.

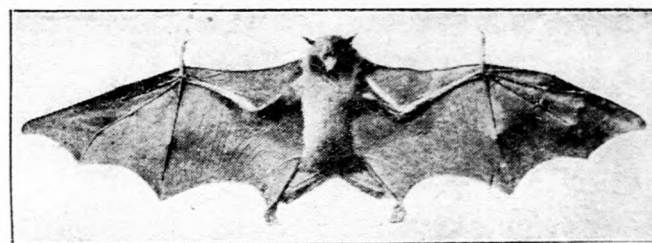
A GABONAFELESLEG BESZOLGÁLTATÁSA. A közélmezési miniszter az adógabonán felül beszolgáltatandó búza, rozs és kétszeres bejelentésére a határidőt december 15-ig meghosszabbította. A termelők tehát december 15-ig az adógabonán felül leszállított búza, rozs és kétszeres után a megállapított jutalmat megkapják, ha a felszólításra a felajánlott gabonamennyiséget azonnal beszolgáltatják. A felajánlott gabonamennyiség december 16-án a kirendeltségeknek bejelentendő.

A FAGYOTT RÉPA TÉLI ELTARTÁSA. A fagyott répát szokásos módon elvermelni nem lehet, mert az elrothad. Még nagyobb hibát követne el az, aki a fagyottat a fagy után kiszedett egészségessel keverve rakna egy kupacba. Ez esetben még az egészséges répa is elpusztulna. A megfagyott répából erjesztett takarmányt kell csinálni, ami, ha némi tápanyagtartalomvesztéssel jár is, igen jó mód az eltartásra, mert így megmenthető a termés. Fagyott répát földbe sülyesztett vermekben tartjuk el. E célra a szérűskert magasabban fekvő helyén, ahol fenékvízről nem kell tartani, kiásunk egy gödröt. Ennek szélessége 2 öl, mélysége 1 1/2 öl legyen, a hossza pedig attól függ, hogy mennyi a fagyott répa. A verem falai ne legyenek egész meredek, hanem befelé lejtve kissé rézsútasak. Így megakadályozhatjuk még homokon is azt, hogy a takarmány közé föld kerüljön. A verem aljára tenyérvnyi vastagon búzapolyvát, ha ez nincs, töreket, szecskát vagy finomra tépett tengeri szárat terítünk. A répavágót odaállítjuk a verem szélére és a vele felaprított répát ugyancsak tenyérvnyi vastagon szétterejtjük a veremben. A réparétegre megint egy tenyérvnyi polyvát hintünk, azután újra egy réparéteg kerül. Így folytatjuk ezt, jól megtaposva, addig, amíg a verem megtelik. A betetőzött vermet azután háztetőformán leföldeljük, hogy eső, hó, de még levegő se jusson a répához. Karácsonytájjára összeerjed a bevermelt takarmány és ilyen állapotban kellemes, savanykás szagú, minden állat szívesen fogyasztja. (B.)

BEVONJÁK A KINCSTÁRI LOVAKAT. A kötelezvény ellenében tartásra a gazdákhöz kiadott lovakat kormányrendelet értelmében bevonják. A lovak bevonása nem függ attól, hogy a lovak a németek, a vörösök vagy a románok idejéből származnak.

GAZDASÁGI TANFOLYAM PÜSPÖKLADÁNYBAN. A földművelésügyi miniszter Hajdúvármegyében gazdasági tanfolyamot rendez Püspökladány községben. A tanfolyam 12 hétre terjed, hetenkint 2—2 előadással. A tanfolyam célja: a kisgazdák gazdálkodásának okosabbá tétele s ennek kapcsán a kisgazdák jövedelme fokozásának előmozdítása. A tanfolyam látogatása természetesen díjmentes. A tanfolyamot Wolszky Győző gazdasági tanár vezeti.

CSAK SZÁLLÍTÁSI IGAZOLVÁNNYAL LEHET LISZTET SZÁLLITANI. A közlekedési minisztérium a nagyarányú lisztüzérkedések megakadályozása céljából elhatározta, hogy a legesekélyebb mennyiségű liszt szállítását — még tíz kilogrammon alul is — szállítási igazolványhoz köti. Aki szállítási igazolvány nélkül lisztet szállít, az kihágást követ el és lisztjét elkobozzák.

Repülőkutya.

Mit ad a „Vasárnap“ előfizetőinek?

A mi hatalmas erejű földművelésszövetségünket, melybe a falu minden polgárát besorozzuk akár a barázdán dolgozik, akár a műhelyben, vagy irodában, azok állítják talpra, akik a „Vasárnap“ táborát gyarapítják. Nehéz időkben, sok bajunkban össze kell fogni, hogy egy táborban legyenek a földművelők Magyarországon is. Csak így lesz erős a mi akaratunk.

Minden faluban vegye a kezébe néhány önzellen ember a „Vasárnap“ zászlaját s házról-házra járva irassa be előfizetőnek a legszegényebb családot is. Aki nem tud napilapot (az „Uj Barázdát“) olvasni, az a „Vasárnap“ zászlaja alatt legyen híve a mi földművelésszövetségünknek...

A „Vasárnap“ azért olyan olcsó (negyedévre 24 kor.), hogy a legszegényebb ember is járathassa. Azonkívül a „Vasárnap“ nagy képes naptárát ingyen kapja minden előfizető, aki félévre előfizet a „Vasárnap“ képes hetilapra.

Előfizetni lehet bármely postahivatalnál. Gyűjtőívet és mutatószámot készséggel küld a „Vasárnap“ kiadóhivatala.

Felső képünkön a fa ágain sok apró fekete pontot talál az olvasó, mindegyik egy-egy alvó állat. Afrika keleti parvidékén él a repülőkutya, vagy repülőróka, amely rendkívüli módon megnyúlt ujjai között kifeszített vékony bőr segítségével repülni tud. Nappal pihennek és a nagy forróságban ezerszámra kapaszkodnak hátulsó lábuk ujjain a magas fákon vagy a víz közelében levő bokrokon. A szárny megóvja fejüket az égető napsugaraktól és állandóan legyezi őket. Alkonyatkor elhagyják nyugvóhelyüket, mielőtt szárnyukat gondosan bezsírozzák. Rikácsolva röpködnek a gyümölcsösök felé és az érett banán és datolya nedvét szívják. Egyébként apró halakat és rovarokat is megessznek. A bennszülettek hálókka, zsákokkal fogdossák össze őket, mert húruk kedvenc pecsenyéjük. — Alsó képünk kifeszített szárnyakkal ábrázolja a repülőkutya, amelynek hossza nem nagyobb nygyven cm-nél, de kifeszített szárnyainak szélessége másfél méter.

A LEGSZEBB KARÁCSONYI KIRAKAT A FŐVÁROSBAN. Kereskedő körökben nagy vetélkedés folyik minden évben a legszebb karácsonyi kirakat versenyében. Az idén a pálmát kétségkívül Sternberg hangszergyáros viszi el. A Rákóczi-út 60. sz. Zenepalotában ugyanis ujjonnan épített hatalmas kirakata egyszerűségével és mégis páratlanul megkapó hatásával a legnehezebb reklámeszköz, amit e téren láttunk.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Karácsonyi számunk.

Olvasóinknak karácsonyra azzal kedveskedhetünk legjobban, ha a **Vasárnapot** ünnepi köntösben, a szokottnál nagyobb terjedelemben küldjük el hozzájuk. Ez lesz a mi karácsonyi ajándékunk. Már most fölhívjuk tehát olvasóink figyelmét karácsonyi számunkra, amely nagyobb oldalszámmal, karácsonyi melléklettel, elbeszélésekkel, rajzokkal, regénnyel, bőséges mezőgazdasági rovattal, sok képpel és rajzzal fog megjelenni. Bizonyosak vagyunk benne, hogy karácsonyi számunk gazdag, érdekes és szórakoztató tartalmával az ünnepek alatt sok kedves órát fog szerezni olvasóinknak.

Karácsonyi számunkban kezdjük el új regényünket, amelyet **Somlay Károly** írt, címe: **«Talizmán»**.

A FALUSZÖVETSÉG HATVANI VÁNDORKIÁLLÍTÁSA. December 12-én nyitotta meg **Rubinek Gyula** kereskedelmi miniszter, a «Falú» Országos Szövetség elnöke több miniszter, államtitkár és képviselő, továbbá **Dimitroff Iván dr.** bulgár követ jelenlétében a Faluszövetség vándorkiállításainak első sorozatát **Hatvanban**. A kiállítást gyöngyös—hatvan—aszódvidéki mintavásárral kötötték egybe. A sok értékes kiállított tárgy között különösen föltűnt a **rózsaszentmártoni háziparosok** sátra, amelyet háziszövetekből, himzésekből és más kézművekből rendeztek be. A kiállítás anyagát innen vasuti kocsikba rakva szállítják el az ország minden megközelíthető falujába.

Remete a falun.

A HORTHY-ZÁSZLÓ FELSZENTELÉSE. Az elmúlt héten ment végbe a Mátyás-templomban az ünnepélyes beszentelése annak a zászlónak, amelyet a magyar nők nyújtottak át hálájuk és tiszteletük jeléül **Horthy Miklós** kormányzónak. A fényes ünnepségen a kormány tagjai is megjelentek. A misét **Zadravec** István tábori püspök pontifikálta. Mise után beszentelte a zászlót s beszédet mondott, melyben kifejtette, hogy a zászlót diszító gyászbokréta Magyarország fájalmát és tragédiáját jelzi és mikor a kormányzónak átadja, kéri, hogy fogadja a zászlóval együtt a fájdalom kifejezését is. Ezután gróf **Teleki Pálné** mondott beszédet a magyar nők nevében, amelyre a kormányzó röviden válaszolt. A magyar nőkben — mondotta — nem csalatkozott, hivatásukat úgy a társadalomban, mint a családban a legnagyobb tökéletességgel végezték. Miután gróf **Teleki Pálné** bevverte az első zászlószöveget, a kormányzó a **Himnusz** hangjai mellett kivonult.

TIZENNÉGY GYERMEK, SZAZHUSZONEGY UNOKA. Az ausztriai Gröden melletti Szent Ullrich községben a minap halt meg **Kosztner Krisztina** 80 éves asszony. Az elhunytnek tizennégy élő gyermeke volt, akik közül tíznek házasságából százhuszonegy unokája maradt vissza.

LINDERÉK KOMMUNISTA KÖZTÁRSASÁGGÁ AKARJÁK KIKIÁLTANI BARANYÁT. A gyászos emlékü **Linder Béla**, aki a Károlyi-kormányban hadügyminiszter volt és most a szerb megszállás alatt álló **Pécs** városának polgármestere **Jászi Oszkár**al együtt nov. utolsó napjaiban Belgrádban egyezményt kötött a szerb miniszterelnökkel, amely szerint Pécsét és szénbányákban gazdag vidékét, Baranyát Szerbia anvagi és erkölcsi támogatásával szocialista köztársasággá fogják kikiáltani. Jugoszlávia magyar támadás esetén katonai támogatással siet az új «államnak» segítségére. **Linder** hír szerint arra is vállalkozott, hogy Belgrád ellátatlanjait élelmezi. Minthogy a trianoni békeszerződés értelmében a szóban forgó terület Magyarországhoz tartozik, a magyar kormány illetékes helyen nvomban megteszi a szükséges lépéseket, hogy a trianoni hékének Pécsre és vidékére vonatkozó részét végre is hajtsák. **Linderéknek** magyar-kínzó uralma bizónvára nem lesz már hosszú életű.

A HORVÁT FÖLDMIVESPÁRT FÜGGETLEN KÖZTÁRSASÁGOT AKAR. A jugoszláv nemzetgyűlési választásokon a **Radics** vezetése alatt álló horvát földművespárt fényes gvözelmet aratott. A **Radics** párt a választás eredményét mint népszavazást tekinti és Horvátországot semleges és önálló földműves- és kisgazdaköztársasággá akarja kikiáltani. A belgrádi jugoszláv-kormány elhatározta, hogy a horvát függetlenségi mozgalommal szemben kész a legerélyesebb megtorló intézkedésekre.

A GÖRÖG NÉP KONSTANTIN VISSZATÉRÉSE MELLETT SZAVAZOTT Görögországban a kormány népszavazást rendelt el, hogy **Konstantin** király visszatérése dolgában a görög nép döntsön. A szavazáson a nép csaknem egyhangulag **Konstantin** király visszatérése mellett szavazott. A görög kormány hosszabb távirattal fordult **Konstantin** királvhoz és az antant ellenséges magatartására utalva kérte, hogy a trónörökös javára mondjon le a trónról. Az antant ugyanis **Konstantin** visszatérése esetén nem hajlandó Görögországot pénzügyileg támogatni. **Konstantin** király azonban ragaszkodik a trónhoz és a népszavazás eredményére való tekintettel nem hajlandó lemondani arról, hogy visszatérjen trónjára. A király visszatérését a napokban várják.

ÚJABB FÖLDMIVES ZENDÜLÉS A BOLSEVISTÁK ELLEN. *Poltava* város környékén 40 ezer földmives fellázadt a vörösök zsarnoki uralma ellen.

BOMBAMERÉNYLET AZ OLÁH SZENÁTUSBAN. Az oláh szenátus minapi ülésén bombamerényletet követtek el. A robbanás *Radu Demeter* püspököt és *Greseanu* minisztert megölte. *Ciorogariu* és *Nijou* püspökök, *Spiru* és *Gheorgheiu* szenátorok, *Coanda* tábornok és *Valsanu* miniszter súlyosan megsebesültek. A merényletet valószínűleg bolsevisták követték el.

NYOLCVANKILENCEZER CARI TISZT FOGSÁGBAN. Az orosz szovjetlapok közlik, hogy Oroszországban most nyolcvannégy táborfogház van, amelyben a cári uralom nyolcvankilencezer tisztjét őrzik.

VÉRES ÖSSZETÜZÉS PRÁGÁBAN A VÉDŐRSÉGI CSAPATOK ES A KOMMUNISTÁK KÖZÖTT. Prágában a Népház előtt ádáz harc tombol a védőrségi csapatok és a kommunisták között. A kommunisták a bíróság döntése ellenére nem akarták a Népházat kiüríteni és eltorlaszolták magukat. A rendőrségnek csak harc útján sikerült a Népházba behatolni. Eközben a prágai gyárakból a kommunistaérelmű munkásság harcra készen özönlött a város felé. A munkásság az egész köztársaság területén általános sztrájkot hirdetett. A város több pontján véres összeütközésre került a sor a tüntető kommunistákkal. A parlament előtt több súlyos sebesülés történt.

A CSEH HONPOLGÁROK MÉG HADIKÁRTÉRITÉST IS KÖVETELNEK TÖLÜNK. Ezideig 1700 csehországi illetőségű állampolgár jelentette be kártérítési igényét a háború folyamán Ausztria-Magyarországon elszenvedett karért. A kártérítési összeg több mint egy milliárdra rúg. Ez a követelés a cseh nagyzási hóbortnak legújabb szüleménye.

MENNYI ÁLLATOT KÖTELES NÉMETORSZÁG AZ ANTANTNAK SZÁLLITANI. Ismeretes, hogy Németországot a versaillesi békeszerződésben arra is kényszerítették, hogy Franciaországnak és Belgiumnak nagymennyiségű állatot szállítson. A jóvátételi bizottság most állapította meg Párisban, hogy milyen időközökben mennyi állatot kell Németországnak szállítani. A megállapodás értelmében Németország három éven belül köteles 1.740.000 drb szárnyast, 25.165 kecskét, 15.250 disznót, 149.964 lovat, 888.150 szarvasmarhát és 896.835 juhot szállítani. Az antant éhes gyomrát ez azonban még nem elégíti ki és legyünk elkészülve arra, hogy Ausztria és Bulgária után mi is sorra kerülünk és a jóvátételi bizottság nem feledkezik meg rólunk sem.

KARÁCSONY ELŐTT NEM LESZ SZÜNET A VASÚTI FORGALOMBAN. A Máv. igazgatósága közli, hogy a személyforgalom korlátozása csak karácsony és újév közötti időszakban fog bekövetkezni. Erre az időre az igazgatóság öt-öt napos személyforgalmi korlátozást rendelt el, amely december 23-tól 27-ig és december 31-től január 4-ig fog tartani. A korlátozás oly mértékű lesz, mint amilyen most van szombaton és vasárnap.

MEGHALT MAGYARORSZÁG TÉRKÉPE ELŐTT. Az egyik kassai iskolában *Szilágyi János* tanító földrajzórán a szétmarcangolt Magyarországról tartott előadást a gyermekeknek. A beszéd hevében úgy elfogta szívét a keserűség, hogy Csonkamagyarország térképe előtt holtan rogyott össze.

AZ OLAJFÁKHEGYÉN EGY SZÉP TEMPLOMOT FEDEZTEK FÖL. Krisztus urunk kinszenvedésének a színhelyén, a jeruzsálemi Olajfák-hegyén, a Gezmáné-kertben, amelynek évszázadok óta ferenc-rendi szerzetesek az őrői, az újabb ásatások nyomán egy olyan templomra akadtak, amely a IV. századból származik és ma tehát több mint 1600 esztendő.

LÉTARTÓZTATÁS EGY IRÁSBELI DOLGOZAT MIATT. Dr. *Borbély Ferenc* a székelykeresztúri unitárius gimnáziumban a magyar nyelv és irodalom tanára volt. Egyik írásbeli dolgozatnak azt adta föl, hogy a tanulók írjanak a háború végéről. A fiatal diákok kidolgozták ezt a témát s bizony dolgozataikban megemlékeztek arról is, hogy ma — bár a háborút Romániával szemben mi nyertük meg — román katonák tapossák Erdély földjét... Egyik nyolcadik osztályos román tanuló, mert félévkor megbukott magyarból, följelentette tanárát, dr. *Borbély Ferencet*, hogy vörös iratokat rejteget lakásán. A román rendőrség házkutatást tartott a tanárnál, vörös iratokat nem talált ugyan, de lefoglalta az ott talált magyar írásbeli dolgozatokat. Ezek között nyolc olyan dolgozatot találtak, amelyekben a román uralmat szidták a fiúk s ezért *letartóztatták a tanárt és nyolc diákját.*

AHOL TÖBB MINT SZÁZMILLIÓ ÉRTÉKŰ ARANY-PÉNZZT REJTETTEK EL. Franciaországban most jegyzik a nagy nemzeti kölcsönt. Normandia nevű tartományban, amely az ország nyugati részén fekszik és amelynek igen jómódú a lakossága, az egyik jegyzőnél összesen 125.000 arany frankot, a valuta mai értéke szerint tehát több mint százmillió koronát fizettek be a földmivesek. Ezt a jelentékeny összeget a háború idején elrejtették és most, amidőn a győztes állam újjáépítéséhez nagy nemzeti kölcsönre van szükség, hazafias kötelességüknek tartják a feltve őrzött kincset az állampénztárba befizetni. Vajjon, melyik ország jómódú földmivesei utánozzák a franciák példáját?

HÁNY EMBERT FALTAK FÖL A RAGADOZÓ ÁLLATOK. Az indiai belügyminisztérium érdekes adatokat közöl azokról az emberekről, akik ragadozó állatoknak estek áldozatul. A mult esztendőben 3000-re emelkedett a számuk. A tigrisek 1062, a leopárdok 469, a farkasok 294, a krokodilusok 185 és végül a medvék 118 embert faltak föl. Kigyómarás folytán több mint 20.000 ember pusztult el.

Kép az írországi zavargásokból.
Angol katonák megmotoznak egy fogságba esett írt.

OPIMUMBARLANGOK LONDONBAN. Londonban újabb nagyon megsaporodtak a kínai opiumbarlangok, melyeket sok betörő és csavargó látogat, hogy opiumos mámorba merülve bűnös leikiismeretének szavát egy időre elnémtsá. De a züllött alakokon kívül a piszkos odukat előkelő hölgyek és urak is fölkeresik és könnyelműen hódolnak beteges szenvedélyüknek. Borzalmas jelenetek játszódnak le ezekben a bűnbarlangokban. A mámorból ébredt opiumszívók között gyakran verekedésre és szurkálásra kerül a sor és nem egy bűntény nyomja a verekedést kezdő kínaiak lelkét. Az egyik legveszedelmesebb opiumbarlang gazdáját *Chong Shuit* most állították a londoni rendőrség elé. A fickó előkelően élt, több fehér barátja volt, akikre nagyon büszke lehetett, mert valahányszor szóba kerültek, széles vigorgás jelent meg az arcán.

D'Annunzio, a világhírű olasz költő, aki ezidőszerint Fiume teljhatalmu ura.

kabátját és könnyedén mondotta: «Most lemegek és eszem valamit».

GYILKOSOK, AKIK MEGSÜTÖTTÉK ÉS MEGETTÉK ÁLDOZATUKAT. Északafrikának *Algir* nevű részében, amely Franciaország területéhez tartozik, borzalmas gyilkosságot követett el két bennszülött. Egy fiatal arab, névszerint *Lakdar ben Lala* november végén a szülei házából kiment az erdőbe, hogy száraz fát gyűjtsön és szokása szerint egy szamar hátán haza hozza. Mivel a fiú késő éjjelig nem tért haza, szülei hajnalhasadtával keresésére indultak. Nemsokára rákadtak a szamára, mely egy tisztáson legelészett, egy öreg bennszülött pedig ugyanazon a helyen épen tüzet rakott. A szülők megtalálták fiuknak a véres blúzáját és a közeli bokrokban lábszárcsontjait. Ekkor vallatásra fogták az öreget és ez csakhamar beismerte, hogy egy társával együtt bosszúból megölte a fiút, majd megsütötte és jó étvágygal el is fogyasztotta. A kétségbeesett szülőknek már csak a fiú megszenesedett holttestét tudta megmutatni. A gyilkos bűntársa után a francia csendőrség nyomoz. Ilyen eset történt Algirban, mely körülbelül száz esztendő óta áll francia közigazgatás alatt és ahol igen sok európai lakik.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Zab 1550—1600 K, repce 2900—3000 K, köles 1400—1450 K, csöves lengeri 450—550 K, bab 1700—1750 K, lencse 4000—4200 K, lóheremag 10.000—12.000 K, lucernamag 10.000—12.000 K, viktoriaborsó 2300—2500 K, ősziborsó 1500—1650 K, szöszbükkhöny 3000—3200 K, muharmag 1450—1550 K, lenmag 3500—3600 K, pohánka 2000—2200 K, mák 5800—6000 K, cirokmag 1400—1450 K, napraforgómag 1750—1850 K, kendermag 2800—2900 K.
TAKARMÁNYVÁSÁR. Széna 250—270 K, búkkönymuhar 260—280 K, szalma 160—180 K, zsupszalma 200—220 K, takarmányszalma 160—200 K.

SZARVASMARHAVÁSÁR. Jármas ökrök 52—60 K, másfél éves ökrök 58—60 K, másfél éves hínók 60—62 K.

SZURÓMARHAVÁSÁR. Borjú 70—82 K,

VÁGÓMARHAVÁSÁR. Bika, jobb 49—57 K, silány 36—48 K; ökör, jobb 62—67 K, közép 40—61 K, silány 38—43 K; tehén 37—43 K, bivaly 38—68 K, növendék 48—111 K, kicsontozni való 33—37 K.

LÓVÁSÁR. Igás kocsi 30.000—85.000 K, vágóló 3000—18.000 K.

SERTÉSVÁSÁR. Hizott sertések minőség szerint 110—118 K, zsír 200 K, szalonna 170—175,

BŐR ÉS FAGGYÚ. Marhabőr 125—130 K, borjúbőr 240—250 K, jubhőr 62 K, nyers faggyú 80—108 K.

BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke rántani való párja 90—120 K, sütni való párja 140—200 K, élő hizott kacsa kg.-ja 114—120 K, hizott liba 120—125 K, élő sovány kacs darabja 200—250 K, élő sovány liba darabja 400—450 K, élő tyúk párja 200—240 K, hizott kacs lisztltva kg.-ja 120—130 K, hizott liba lisztltva 120—130 K, tojás (maximált ár) darabja 6.30 K.

ZÖLDSÉGFÉLÉK ÉS GYÜMÖLCSÖK. Sárgarépa kg.-ja 4.50—5 K, petrezselyem 4.50—8 K, vöröshagyma 4.50—5 K, foghagyma 38—40 K, céklarépa 4.50—5 K, fejeskáposzta 1.70—4 K, burgonya 4—4.50 K, alma 18—60 K, körte 45—50 K, dió 55 K, csemegecsölő 70—80 K.

BOR ÉS SZESZ. A borpiac helyzete változatlanul szilárd. Finomított szesz 205—210 K, nyersszesz 130—135 K.

A GYÓGY- ÉS IPARI NÖVÉNYEK PIACI ÁRA. Kal-muszgyökér, hámozott 35 K, hámozatlan 25 K, nadragulyagyökér 30 K, pitypanggyökér 35 K, zilizgyökér, fehér 55 K, bodzavirág 40 K, hársfavirág 43 K, ökörfarkkóróvirág 70 K, székfűvirág 70 K, belendeklevél 20 K, borsmentalevél 20 K, csalánlevél 8 K, fodormentalevél 20 K, nadragulyalevél 50 K, pitypanglevél 14 K, zöld diólevél 3 K, útilapulevél 12 K, ezerjófű 40 K, kakukfű 12 K, pemetefű 10 K, ánizsmag 40 K, édes köménymag 28 K, mustármag 22 K, ricinusmag 20 K, anyarozs 1000 K, cseresznyeszár 16 K, gubacs 7 K, körisbogár 550 K, tölgymakk 8 K.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Kérek felvilágosítást, hogy a vitézi telkekről melyik rendelet intézkedik? (P. M.) — **FELELET.** A vitézi telkekről a 6650 M. E. kormányrendelet intézkedik. A Budapesti Közlöny augusztus 29-iki száma közölte a rendeletet.

KÉRDÉS. A szoptatás ideje alatt szépen fejlődő malacaim elválasztás után fejlődésükben visszamaradtak, a bőrbetegséget mitől kapták és mi a gyógyítás módja? (M. I.) — **FELELET.** A bajt pontosan megállapítani nehéz, mert bővebben nem írja le. Az oka valószínűleg az okszerű ápolás hiánya és a nem megfelelő takarmányozás. Ha a malacok az elválasztás előtt is már gyengék voltak, akkor valószínűleg a koca nem rendelkezett elegendő tejjel, vagy rosszul volt tartva. Ha azonban a malacok az elválasztás előtt jól fejlődtek és csak az elválasztás után maradtak vissza, úgy minden valószínűség szerint a baj az, hogy a sertések nem kaptak megfelelő és elég takarmányt vagy nincsen jó helyük. A bőrbetegség ilyen esetekben csak mellékes dolog, ha a malacok magukhoz jönnek, magától elmúlik. Az eddigi takarmányukat változtassa meg, ajánlatos szemes árpát, kevés megfőzött burgonyát vagy takarmányrépát etetni és azonkívül leforrázott lóhere vagy lucernamurvát (polyvát) is adni. Jó a takarmány közé, darabjára egy-egy kanállal számítva, iszapolt krétát keverni. A disznóól tisztaságára és bő almozására nagy gondot kell fordítani és az alomszalmát gyakran kell változtatni. Az ól elég meleg legyen. Szép időjárás esetén a malacokat sokat kell a szabad levegőn mozgatni, lehetőleg száraz helyen.

KÉRDÉS. Érdemes-e tehénnek zabot vagy kukoricát adni, minthogy e magvak ürülékében épen található? (H. K., Gige.) — **FELELET.** A szarvasmarhának fogazata tökéletlen, ezért rosszul rág. A szemes takarmányt nem egészben kell neki adni, hanem megdarálva. Darált állapotban kitűnő takarmány a tehén számára úgy a kukorica, mint a zab: a tehén szereti, jól megemésztí és bőven tejel utánuk.

KÉRDÉS. *Milyen tojás a legjobb keltetésre?* — FELELET. Tyúk alá csak olyan tojást tegyünk, mely legfeljebb 14 napos és amely közepes nagyságú. A kicsi tojásból gyenge csirke fog kibujni; a túlnagy tojás viszont rendszerint két tojássárgáját rejt magában, de egyikől se nevelődik normális ivadék, Ne legyen a tojás sem szítás (foltos héjú), sem repedezett. Igen értékes, drága pénzen vásárolt tojás repedéseit gipszzsel ragaszszuk be. Legfontosabb azonban az, hogy jó tojó tyúk tojásait rakjuk a kottló alá.

KÉRDÉS. *Mivel gyógyítható a nyulak náthája?* — FELELET. A nyulak náthája nem oly könnyű lefolyású betegség, mint amilyent neve sejtet. Nem egyszerűen az orrüreg nyálkahártyájának hurutos megbetegedése ez, hanem sokkal mélyebbre terjedő bántalom. Valószínűleg baktériumok okozzák. Az orr megbetegedésével és így orrfolyással kezdődik ugyan, de bizonyos idő múlva átmege a mellhártyára, melynek ugyancsak gyulladást okozza, sőt később a bőr alatti tályogokban is megnyilatkozhatnak. A vége majdnem mindig elhullás. A gőzölés és hasonló gyógyeljárások nem visznek eredményre. Sőt káros hatása van. A tenyésztő ugyanis addig, míg beteg nyulát kezel, esetleg alkalmat ad többi nyulának is arra, hogy tőle a betegséget megkapja. Ezért legjobb az első beteget rögtön kiirtani, hogy a tenyésztet többi állatja megmeneküljön a halálos betegségtől.

.....

REJTVÉNY

A rejtvény helyes megfejtését jövő évi 2-ik számunkban közöljük. A helyesen megfejtők között kisorsoljuk

a Falu Naptárának öt példányát.

A 8-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Rabok legyünk vagy szabadok.

Megfejtették: Kamp János, Erdélyán Milos, Rojnó Ferenc, Mojzsis Imre, Tóth József, Sinkó Mária, Mile József, Kun Pál, Riba Mihály, Felföldy József, Madarász Emma, dr. Tóth Kálmán,

Boros Mihály, id. Boros Pál, Neumann László, Cseszko János, Sinkó István, Nagy Jenő, Fodor József, Domján Jucika, Szobel Loránd, Fűzy Tivadar, Szilágyi Miklós, Kőszeghy Tercsi, Dávid Ida, ifj. Patay Ferenc, Szűcs Zoltán, Vigh Zsuzsanna, Novák István, Gózon Imréné, Szekeres József, Kozmar Lajos, Jelfy Baba, Erdődy Ernő, Kincse József, Havorka Margit, Nyikos Gyula, Almer Ferenc, Reinet Mária, Sugár Bözsike, Fekete József, Oláh László, Hegedüs Imréné, Megyeri István, Kovolyán Ilonka, Galgóczi József, Szenczey János, Nagy F. Lajos, ifj. Szőke Sándor, Nedelkovich Miklós, Szabácsi Gyula, Kepes Mariska, Varga György, Pataky Emma, Szalay Béla, Fehér Bözsike, Tóth Imre, Tóth János, Turi Veronka, ifj. Németh István, Tóth Józsefné, Mühlleitner Kálmán, Flesch Pál, Szűcs József, Erdődy Jenő, Tóth Ambrus, Varga József, Varga János, Nagy László, ifj. Baranyai Imre, Czako Béla, Pálffy Lajos, Légrády Ferenc, Kőrözs István, Dávidházy Barnabás, Kocsi Ferenc, Fésűs Lajos, Nagy Dénes, Bartha Máté, Marczali Béla, Varju Eszti, Juhász Erzsike, Magda Gyula, Kecskés Margit, Nagy Istvánné, Mészáros Erzsike, Vincze Dezső, Fekete Sándor, ifj. Nagy Pál, Erős Lajos, Matara Sándor, Pap István, Zelenka Istvánné, Németh Imre, Gnede János, Steinhübl Béla, Márton Gizella, Sipos László, Gergely Nándor, Máté Lajos, Reisinger Emilia, Sánta Janka, Hornyák Ferenc, Nagy Menyhért, Miskay Alajos, Kántor András, Rumpel Antal, Oprendek János, Lenárt István, Varga Ferenc, Seemann Tibi, ifj. Kiss István, Sándor Mihály, Kenéz Kálmán, Bamm József, Tálloy Pirokska, Zs. Márton Albert, Lipták Mihály, Fábian Mária, Révész B. Sámuel, Kiss László, Györke Lajos, ifj. Makkay András, Fekete József, Kertész Lajos, Dréni Mariska, Biró Márton, Horváth József, Petes András, György Lajos, Nagy Gabika, Hegedüs Ferenc.

A megfejtők közt kisorsoltunk tíz nevet és pedig:

Gózon Imre, (Kiskunlacháza), Szabácsi Gyula, (Ságodár), Kepes Mariska, (Hajdúnánás), Gergely Nándor, (Izsák), Miskay Alajos, (Sörnye), Szenczey János, (Kismákfa), Matarn Sándor, (Eger), Tóth József, (Tápiógyörgye), Németh Imre, (Magyarzentkírályi), Papp István, (Jánosbida-Boldogháza), akiknek címére elküldöttünk egy-egy tíz kiünő elbeszélést tartalmazó könyvet.

A 9-ik számunkban közölt rejtvény megfejtését karácsonyi számunkban közöljük.

Több hozzánk intézett kérdésre közöljük olvasóinkkal, hogy rejtvényeink megfejtését nemcsak előfizetőink küldhetik be, hanem azok is, akik lapunkat hetenként vásárolják. Természetesen ők is részt vesznek a jutalomkönyvek kisorsolásában.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA. Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

Hogyan lehet földhöz jutni?

A földreform törvény magyarázata

Mindenki számára könnyen érthető magyarázatokkal ellátta, dr. Jakabházy János ügyvéd a Magyar Gazdaszövetség ügyésze.

Ára 12 korona.

Kapható a lap kiadóhivatalában (Bpest, IV., Muzeumkörut 1.), minden lapelárusítónál, minden «Hangya» Szövetkezetnél és minden könyvkereskedésben.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legkülönlegesebb háziszemek, a

DIANA-sósbor-szesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belőleg cukorra csepegtetve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, tisztító, frissítő, erősítő és gyógyászati szer. Egy kis üveg ára 18 kor., egy közepes ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 korona.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

DIANA KERESKEDELMI RÉSZV. - TÁRS.
Budapest, V. ker., Nádor-utca 30. szám.

A Magyar Gazdák Biztosító Intézete

a

Gazdák Biztosító Szövetkezele

IGAZGATÓSÁG
Budapest,
Üllői-út 1.

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi hangszer-
udvari gyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-út 60.

(Saját palotájában.)

Vidékre való szállításokat legpontosabban eszköz-
lünk. Hangszerek javítását szakzerűen végezzük.
Az összes hangszerek legfinomabb minőségben.

Zenekari rézfúvós hang-
szerek. Gramofon beszélő-
gépek. Cimbalmok. Har-
moniumok. Bél-, selyem-
és acélhúrok.

10 koronát küldjön és írja
meg, hogy melyik hang-
szerről kíván képes árjegy-
zékét. Bermentve kapja!
Mindegyik hangszerről külön-
külön árjegyzék jelent meg,
tenát 10 koronáért csak
egyfelét kaphat.

Pálinkafőzőüstök mosóüstök

vörösrézről zománcozva és
horganyozva, kisebb gaz-
dasági gépek, rézgálla,
raffia, kénlap, kénpor
legelőcső napl áron nagy
választékban raktáron:

SZONTÁGH PÁL, rézárúgyár Bpest, Üllői-út 19.

A jó pincegazda.

Irta: FETTEN OFFER.

Ára K 17:60, ajánlási díj K 2:50, portó K 1:—

Megrendelhető az összeg előzetes beküldésé-
vel az „Uj Barázda” kiadóhivatala útján,
Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 1. szám.

Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest

Központi iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2. Telefon: 156—154, 79—43. Gyártelepek: Budapest,
V., Pozsonyi-út 21—23. Pestszentlőrinc, Gyömrői-út, Albertfalva.

Gyárt: Gazdasági szekereket, szekérrakétrészeket, kerekeket, talicskákát, mindennemű szerszám-
nyeleket, u. m. kasza-, gereblye-, ásó-, kapa-, csákány-, lapát- stb. nyeleket, konyhabutor és konyha-
eszközöket, azonkívül parkettát, butort, torna- és s ortszereket, repülőgépeket. 2002

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére.

Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 32., I. em. 1. EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!

A méhtenyésztés vezérfonala

Irta Valló Árpád
méhészeti felelős

Ára 52:80 K. Ajánlási
díj 2:50 K, portó 1 K.

Megrendelhető az összeg
előzetes beküldésével az
Uj Barázda kiadóhiva-
tala útján, Budapest,
IV., Múzeum-körút 1. sz.

Dr. MITZGER

Vér- és bőrbetegsége-
ket gyógyító intézete
férfinak és nők részére
Bpest, József-körút 3.

Hogyan lett Nyomorfalvából Gazdófalva

Irta: rabner.

Ára 16:50 K. Ajánlási díj K 2:50, portó K 1:—

Megrendelhető az összeg
előzetes beküldésével az
Uj Barázda kiadóhiva-
tala útján, Budapest,
IV., Múzeum-körút 1.

Nyultenyésztés.

Irta:
ANDRÁSSOVICH.

Ára K 27:50, ajánlási
díj K 2:50, portó K 1:—

Megrendelhető az összeg
előzetes beküldésével az
Uj Barázda kiadóhiva-
tala útján, Budapest, IV.
ker., Múzeum-körút 1.

A „Hangya” vidéki szövetke- zeteinek tagjai jut- nak még ma is a legjutányosabb árak mellett ruházati cikkekhez, mert is ajánlatos, hogy

a kisgazda és földmives ugy a saját, vala-
mint a családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabá-
tok, fin és gyermekruhák, férfi és női kö-
tői kabátok, swetterek, férfi női és gyer-
mek harisnyák, szövet és kelmearuakat

a „Hangya” vidéki szövetkezettel
útján szerezzé be.

Zsákokat és ponyvát,

új és használt állapotban, vesz és elad

KLEIN SÁNDOR, BUDAPEST,

2037 VI., Eötvös-u. & Telefon: 81-18.

Hamisfogakat

Brilliánst

Ékszert

Platinát

Gyöngyöt

2080

Legmagasabb napi áron vász:

GROSS ANTAL

BUDAPEST,
VIII., József-körút 23., félem. I.

Gazdáknak, uradalmaknak

legmegbízhatóbb minőségű

munkásbakancsokat,

tisztviselőcipőket és

finom női cipőárúkat

nagybani árak mellett szállít
az évek óta megbízhatónak elismert

Müller L. K. és Társa cég

BUDAPEST,

IV., Károly-körút 4., I. em.

Szamtalan elismerőlevél
állami intézetektől, szövetkeze-
tektől és uradalmaktól.

Kérje képes árjegyzékünket,
melyet díjmentesen küldünk!